

İSTANBUL KALKINMA AJANSI 2021 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA), 2021 yılı için ilana çıktığı 4 mali destek programı hakkında genel bilgiler aşağıdaki gibidir:

İsim	Program Bütçesi	Proje Başına Asgari-Azami Destek Tutarları	Azami Destek Oranı	Son Başvuru Tarih ve Saati
Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı İSTKA/2021/YEP	80.000.000	500.000 3.500.000	%90	19/03/2021 17:00
Girişimcilik Mali Destek Programı İSTKA/2021/GİR	40.000.000	500.000 2.000.000	%90	19/03/2021 17:00
Yaratıcı Endüstriler Mali Destek Programı İSTKA/2021/YES	20.000.000	500.000 2.000.000	%90	19/03/2021 17:00
Çocuklar ve Gençler Mali Destek Programı İSTKA/2021/ÇEG	60.000.000	500.000 2.000.000	%90	19/03/2021 17:00

Önemli Noktalar

- Başvuru Sahibi:** “Proje veya faaliyet desteği almak üzere Ajansa başvuran gerçek veya tüzel kişiler” olarak tanımlanmaktadır. Başvuru sahipleri, projelerin hazırlığı, uygulanması ve başarısından doğrudan sorumlu olan taraflardır.
- Sivil toplum kuruluşlarının bu hibe programlarına başvurabilecekleri belirtilmiştir. Dolayısıyla Konfederasyonumuz ve üye sendikaları, söz konusu hibe programlarına başvurmaya uygun yasal statülerdendir. Ancak; Proje faaliyetlerinin, proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içinde olması, bu kuruluşların İstanbul’da kayıtlı olması ve merkezlerinin burada olması gerekmektedir.
- Ortaklık:** Başvuru sahipleri tek başına başvurabildikleri gibi, ortak kuruluşlarla birlikte de başvuru yapabileceklerdir. Başvuru sahipleri için aranan kriterlerin hepsi ortak kuruluşlar için de geçerlidir. ortakların, ana başvuru sahibinin sahip olması gereken özelliklerin hepsini taşıması beklenmektedir.
- İştirakçiler:** Başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenebilirler; ancak mali destekten doğrudan faydalanamazlar ve yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez.
- “Girişimcilik Mali Destek Programı” altında yapılacak proje başvurularında “Ortaklık” veya “İştirakçilik” şeklinde işbirliği kurma şartı aranmaktadır. Ayrıca, bu program altında yapılacak proje başvurularının konularının, ilgili başvuru rehberinde sayılı proje konularıyla ilgili olması zorunlu kılınmıştır.
- Diğer hibe programlarında da benzer beklentilerin yer almasına karşın, “Çocuklar ve Gençler Mali Destek Programı” altında yapılacak proje başvurularında; hedef kitleye doğrudan ulaşma, projenin sürdürülebilirliği ve başvuru sahiplerinin kurumsal kapasitesi, ihtiyaç analizinin detaylı ve somut verilerle hazırlanması vb. konularda daha hassas ve seçici davranılacağı özellikle belirtilmektedir.
- Hibe programı kapsamında desteklenecek projelerde sağlanan destek tutarı, toplam proje bütçesinin minimum %25, maksimum %90’ını oluşturabilir. Geri kalan miktarlar, proje başvuru sahipleri tarafından “eş-finansman” olarak karşılanmalıdır. Aynı katkılar eş-finansman olarak kabul edilmez.
- Proje süreleri 6-18 ay olarak belirlenmiştir.
- Her destek programına başvuru sahipleri en fazla 2 proje için destek başvurusu yapabilir. Kalkınma Ajansı, bunlardan yalnız 1 tanesine destek verebilir. Her durumda başvuru sahipleri, 2021 yılı proje teklif çağrılarında en fazla 3 başvuru yapabilir ve en fazla 2 proje için destek alabilir. Bununla birlikte kuruluşların “Ortak” sıfatıyla başvuru ve mali destek almalarına ilişkin bir sınırlama bulunmamaktadır.

Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı

Bu programın genel hedefi, başvuru rehberinde¹ “İstanbul’un katma değeri, teknoloji ve bilgi yoğunluğu yüksek ürün ve hizmetler ile küresel ekonomide söz sahibi olabilmesi ve küresel değer zincirinde üst sıralarda yer alabilmesi için yenilik odaklı ekonomik yapıya dönüşümün desteklenmesi” olarak tanımlanmıştır. Programın önceliği ise “Katma değeri ve yenilikçi çalışmaları artıracak, işbirliği, kümelenme ve disiplinler arası faaliyetlere hizmet edecek; bilginin yayılmasını, teknoloji transferini ve ticarileştirmeyi destekleyen sürdürülebilir platformların, iş modellerinin ve organizasyonların geliştirilmesi” olarak ifade edilmektedir.

İSTKA tarafından yayınlanan program rehberinde (sf. 10), bu program kapsamında sunulabilecek örnek proje konuları aşağıdaki gibi sayılmaktadır. Bir fikir vermesi için verilen bu örneklerin dışında da proje önerileri, program önceliklerine uygun olduğu ölçüde, sunulabilir.

- 1- **Organize Sanayi Bölgelerinde yenilik temelli ortak kullanım alanlarının kurulması** - OSB’lerde işletmelere yönelik mesleki eğitim, iş geliştirme, ulusal/uluslararası fonlardan yararlanma, üniversitelerle işbirliği, dijitalleşme, Ar-Ge ve inovasyon yönetimi, kurumsallaşma, kaynak verimliliği, kümelenme, endüstriyel tasarım, markalaşma, e-ticaret, dış ticaret vb. alanlarda eğitim ve danışmanlık hizmetleri verecek, sürdürülebilir yenilikçilik merkezlerinin kurulması veya mevcutların geliştirilmesi.
- 2- **Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yenilik temelli ortak kullanım alanlarının kurulması**
- 3- **Dijital dönüşüm merkezlerinin kurulması** – Bu alanda farkındalık çalışmaları yürütülmesi, dijital dönüşüm yol haritası hazırlanması, işletmelere eğitim ve uygulamaları danışmanlık hizmetleri sunulması, verimlilik arttırıcı iyi uygulama örneklerinin sağlanması, teknoloji tedarikçileriyle kullanıcılarının bir araya getirilmesi gibi konularda çalışmalar yürütecek merkezlerin kurulması.
- 4- **Kritik teknolojilere yönelik uygulama ve araştırma merkezi kurulması veya mevcutların dönüştürülmesi** – Yapay zeka, nesnelerin interneti, artırılmış gerçeklik, büyük veri, siber güvenlik, blokzincir, bulut teknolojileri, enerji depolama, ileri malzeme, robotik, mikro/nano/opto-elektronik, nanoteknoloji, biyoteknoloji, kuantum, sensör teknolojileri ve katmanlı imalat teknolojileri kritik teknolojiler olarak adlandırılmaktadır.
- 5- **Üniversite ve teknoloji geliştirme bölgeleri bünyesindeki teknoloji transfer ofislerinin niteliklerinin arttırılması**
- 6- **Yenilik çalışmalarında yönetim danışmanlığı hizmetleri sunacak sürdürülebilir program ve/veya arayüz yapıların geliştirilmesi veya mevcutların kapasitelerinin arttırılması**
- 7- **Sektörel/tematik Ar-Ge ve yenilik merkezlerinin geliştirilmesi** - İşletmelerin rekabetçi üretim ve verimliliğinin artırılması amacıyla teknolojik dönüşümde yol gösterici olacak, Ar-Ge ve yenilik alanındaki sektörel ihtiyaçlara çözüm sunacak arayüz yapıların geliştirilmesi veya mevcut yapıların belirtilen alanlarda kapasitelerinin artırılması desteklenecektir.
- 8- **Akıllı şehirleşme alanında teknoloji geliştirme, uygulama, deneyimleme gibi çalışmalar yürütecek yenilikçilik arayüzlerinin kurulması**
- 9- **Kaynak verimliliğine yönelik çalışmalar yürütecek arayüz yapıların geliştirilmesi**

¹ Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı Başvuru Rehberi:

https://www.istka.org.tr/media/132420/%C4%B0stka_2021_yep.pdf

Girişimcilik Mali Destek Programı

Bu programın genel hedefi, başvuru rehberinde ² “Bölgesel girişimcilik merkezi olma vizyonu ile İstanbul girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi”, programın önceliği ise “Teknoloji, yaratıcılık ve yenilik odaklı girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi hedefiyle, işbirliğini ve uzmanlaşmayı esas alarak, girişimlerin finansmana erişimini, hızlı büyümesini ve küreselleşmesini amaçlayan sürdürülebilir destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi” olarak tanımlanmıştır.

Bu program kapsamında sunulan projelerde başvuru sahiplerinin ilgili paydaşlarla tecrübe ve sorumluluk paylaşımına dayalı ortaklık veya iştirakçilik şeklinde işbirliği kurması zorunludur (sf.12). Ortağı veya iştirakçisi olmayan başvurular reddedilecektir.

İSTKA tarafından yayınlanan program rehberinde (sf. 9), bu program kapsamında sunulabilecek örnek proje konuları aşağıdaki gibi sayılmaktadır. Bu program özelinde sunulacak proje önerilerinin, aşağıda sunulan 9 proje konusundan birine uyması zorunlu kılınmıştır.

- 1- **Yabancı girişimcilerin İstanbul’a çekilmesi** - Bu konu kapsamında sunulacak projelerin tanıtım ile sınırlı kalmaması, Belediyeler, teknoparklar, girişimcilik merkezleri vb. kurumlarla işbirliği yapılarak gelen girişimcilerin İstanbul’a ve girişimcilik ekosistemine adapte olmalarına yardımcı olacak desteklerin ve arabuluculuk dahil işbirliklerinin sağlanması, bürokratik işlemler için danışmanlık verilmesi vb. faaliyet ve destekleri içeren bütüncül bir model tasarlanması beklenmektedir.
- 2- **Girişimleri yurtdışı pazarlara açmaya yönelik uluslararasılaştırma programı** – Bu konu kapsamında sunulacak projelerde; girişimci seçimi, seçilen girişimcilerin eğitilmesi, ziyaret öncesi ön hazırlıklar, gidilen ülkedeki yatırımcı ve müşteri görüşmeleri, ziyaret sonrası takip ve değerlendirme gibi faaliyetler bütünlük bir program olarak tasarlanmalıdır.
- 3- **Yurt dışında uygulanmakta olan başarılı modellerin, ülkemiz şartlarına uyarlanarak İstanbul’da hayata geçirilmesi** - Bu konu kapsamında sunulacak projelerde, örnek alınacak modellerin yurt dışında uygulanmış ve başarısı kanıtlanmış modeller olması gerekmektedir.
- 4- **Ürün-pazar uyumunu sağlamış ve büyüme aşamasına geçmiş olgun girişimlerin globalleşme ve ölçeklenerek hızlı büyüme hedeflerine erişmesini amaçlayan programlar**
- 5- **Kurumsal şirketler ile girişimler arasında işbirliğini tesis edecek mekanizmalar kurulması / geliştirilmesi** - Büyük ve kurumsal şirketlerin girişimlerle ortak iş yapmalarına, birbirlerinin sorunlarını çözmelerine, aralarında müşteri, yatırımcı, tedarikçi, mentorluk ilişkisi kurulmasına imkan sağlayacak işbirliğini teşvik ve tesis edecek uygulamalar desteklenecektir.

Bu tür projelerde örnek işbirliği modellerinin ortaya çıkarılması, başarı hikayelerinin yaygınlaştırılması, girişimcilerin tecrübeli şirket yöneticilerinden ve uzmanlardan danışmanlık desteği almaları, girişimlere yetkinlik kazandırılması gibi bileşenlerin yer alması beklenmektedir.

- 6- **Tematik kuluçka merkezleri veya hızlandırma programları** - Nesnelerin interneti, sanal veya artırılmış gerçeklik, oyun, sosyal girişimcilik, fintech, traveltech, healthtech, edtech, biotech, agtech, greentech gibi alanlarda tematik kuluçka ve hızlandırıcıların kurulması, güçlendirilmesi ve ilgili dikeylerde girişimcilere; finansmana erişim, altyapılar ve ağ yapılarla buluşturma, yatırımcı, mentor ve müşteri erişimi sağlama, iş modeli geliştirme vb. nitelikli hizmetler sağlama faaliyetlerini içeren projeler desteklenecektir.
- 7- **Erken aşama girişimlere yönelik yenilikçi finansman imkanlarının geliştirilmesi** - İş insanları, profesyonel yöneticiler ve diğer sermaye sahiplerinin yenilikçi girişimleri, finansman, aktif danışmanlık ve tecrübe aktarımı yaparak desteklemelerini sağlamak üzere *Yeni Melek Yatırım Ağlarının Kurulması ve Desteklenmesi, Mevcut Melek Yatırım Ağlarının Niteliklerinin*

² Girişimcilik Mali Destek Programı Başvuru Rehberi:

https://www.istka.org.tr/media/132422/%C4%B0stka_2021_g%C4%B0r.pdf

Güçlendirilmesi, Kitlesele Fonlama Platformlarının Oluşturulması ve Desteklenmesi konulu projeler desteklenecektir.

- 8- **Ekosistemin ortak ihtiyaçlarının kapsamlı işbirliği yapılarak karşılanması** - Bu konu kapsamında sunulacak projelerde İstanbul girişimcilik ekosisteminin ortak ihtiyaçlarının ortaya konulabilmesi için veri temelli analizlerin yapılması, yurt dışındaki gelişmiş girişimcilik ekosistemlerinin incelenmesi ve İstanbul ile kıyaslanması gerekmektedir.
- 9- **Girişimcilere yönelik, kuluçka, eğitim, danışmanlık vb. ortak ihtiyaçların kapsamlı işbirliği yapılarak karşılanmasına yönelik teknoloji merkezleri kurulması**

Yaratıcı Endüstriler Mali Destek Programı

Bu programın genel hedefi, başvuru rehberinde³ “Yaratıcı endüstrilerin İstanbul ekonomisindeki ağırlığının artırılması”, olarak tanımlanmıştır.

Bu program kapsamında “yaratıcı endüstriler” kavramı için Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı’nın (UNCTAD) sınıflandırmasındaki aşağıdaki faaliyet alanları esas alınmıştır:

- Sanat ve el sanatları: Müze, kütüphane ve sergi mekanları
- Sahne Sanatları: canlı müzik, tiyatro, dans, opera, sirk, kuklacılık
- Görsel-işitsel Yayınlar: Film, televizyon, radyo vb.
- Yeni Medya: yazılım, video oyunları, dijital içerikler
- Yaratıcı Hizmetler: mimarlık, reklamcılık, yaratıcı Ar-Ge
- Tasarım: iç tasarım, grafik tasarım
- Yayıncılık ve Basılı Medya: kitap ve diğer basılı materyaller
- Görsel Sanatlar: resim, heykel, fotoğraf, antika

Program rehberinde, programın öncelikleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

Öncelik 1: İstanbul’da üretilen ürün ve hizmetlerde tasarımla katma değerin artırılması

Öncelik 2: Yaratıcı endüstriler ekosisteminin güçlendirilmesi

Öncelik 3: Özgün kültürel üretim süreçlerinin ve yerel zanaatlerin güçlendirilmesi

Program rehberinde (sf. 9) yer alan ve Konfederasyonumuz ve üye sendikalar için önemli olabilecek bazı proje önerileri aşağıda belirtilmiştir. Programın öncelikleri ve genel hedefiyle uyumlu olduğu ölçüde, bu örneklerin dışındaki konulardaki projeler de teklif edilebilir.

- 1- İşletmelerde tasarım farkındalığını artıran, tasarımcı ve işletmeleri buluşturan, işletmelerin tasarım odaklı dönüşümünü destekleyen, tasarım mentörlüğü gibi hizmetler sunan arayüz yapıların geliştirilmesi
- 2- İşletmelerdeki tasarım merkezlerinin kapasitelerinin artırılmasına ve ortak ihtiyaçlarının çözülmesine yönelik üniversite, sanayi, STK işbirliğine dayalı sürdürülebilir modellerin geliştirilmesi ve uygulanması
- 3- Endüstriyel tasarımcılarla mühendislerin bir araya gelebilecekleri, disiplinler arası çalışma yapabilecekleri mekânların ve programların oluşturulması
- 4- Tasarımla yeni teknolojilerin (artırılmış, sanal ve karma gerçeklik, blok zincir, nesnelerin interneti, robotik vd.) entegre edilmesini sağlayacak model ve arayüz yapıların geliştirilmesi

³ Yaratıcı Endüstriler Mali Destek Programı Başvuru Rehberi:
https://www.istka.org.tr/media/132423/%C4%B0stka_2021_yes.pdf

5- Döngüsel ekonomiyi geliştirmek üzere tasarımıla mühendislik disiplinlerini bir araya getiren modellerin, ara yüz mekanizmalarının, programların ve yaklaşımların geliştirilmesi

6- İstanbul'un bir tasarım kenti olarak küresel konumunu güçlendirecek sürdürülebilir merkezlerin kurulması

7- Yaratıcı endüstriler alt sektörlerinde ihtiyaç duyulan nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi ve istihdam edilmesine yönelik merkezlerin kurulması

8- Yaratıcı endüstrilerle ilgili alanlarda eğitim gören veya yeni mezun olmuş öğrenciler için iş üstünde öğrenme modellerinin geliştirilmesi ve pilot uygulamaların hayata geçirilmesi

Çocuklar ve Gençler Mali Destek Programı

Bu programın genel hedefi, başvuru rehberinde⁴ "İstanbul'da yaşayan çocuk ve gençlerin orta ve uzun vadede ekonomik ve sosyal yapıdaki dönüşümü yönlendirecek şekilde donanımlı bireyler olmalarının sağlanması ve iyi olma hallerinin artırılması" olarak ifade edilmektedir.

Bu program kapsamında sunulacak proje tekliflerinin, 0-29 yaş arasındaki çocuklar ve gençleri hedef alması gerekmektedir.

Programın öncelikleri:

- 1- Çocuklar ve gençlerin yenilikçilik ve girişimcilik alanlarındaki kabiliyetlerinin artırılması, buna yönelik altyapıların ve hizmet modellerinin geliştirilmesi
- 2- Çocuklar ve gençlerin yaratıcılık becerilerinin desteklenmesi ve kültür, sanat, spor, eğitim ve sosyal hizmetlere erişimlerinin artırılması için İstanbul'un tarihi ve kültürel mirasından ilham alan, yenilikçi ve yaygınlaştırılabilir hizmet modellerinin veya merkezlerin geliştirilmesi

Olarak tanımlanmıştır.

Başvuru rehberinde (sf.10) sayılan örnek proje konularından bazıları aşağıda sıralanmıştır. Programın öncelikleri ve genel hedefiyle uyumlu olduğu ölçüde, bu örneklerin dışındaki konulardaki projeler de teklif edilebilir.

- 1- Çocuklar ve gençlerin yaratıcılıktan beslenen, yenilik ve girişimciliğe açık, robotik ve yapay zeka, veri mühendisliğı, biyoteknoloji, nanoteknoloji, genetik mühendisliğı, gıda mühendisliğı, teknoloji odaklı bilgisayar oyunu geliştirme, mobil uygulama yazılımı gibi geleceğin meslek ve alanlarına ilişkin farkındalığını artıracak ve kariyer gelişimini yönlendirecek faaliyetlerin yürütülmesi
- 2- Mesleklerle ilişkilendirilmiş tasarım beceri atölyelerinin kurulması ve rehberlik takip sistemi, eğitici eğitimi gibi konuları da kapsayan sürdürülebilir modelin geliştirilmesi ve uygulanması
- 3- Gençlerin girişimcilik kapasitelerini artırmayı hedefleyen, iş dünyası ve eğitim kurumları işbirliğinde eğitim ve beceri programlarının geliştirilmesi
- 4- Atıl durumda olan alanların/binaların çocuklar ve gençler için teknoloji odaklı merkezlere dönüştürülerek kullanılmasına yönelik çalışmaların yapılması
- 5- Dezavantajlı mahallelerde ilk ve ortaöğretime devam eden öğrenciler ile eğitim ve istihdam dışında olan gençlerin serbest zamanlarının, eğitim, bilim, sanat ve kültür faaliyetleri ile değerlendirilmesinin sağlanması ve sosyokültürel gelişimlerinin temini için hizmet modelleri geliştirilmesi

⁴ Çocuklar ve Gençler Mali Destek Programı Başvuru Rehberi:

https://www.istka.org.tr/media/132421/%C4%B0stka_2021_%C3%A7eg.pdf